

til Grund, for Grevinde Danners Fundats, og den lige saa højsindede Maade, hvorpaa denne Fundats var administreret, siger jeg: Der er Tusinder af stille Mennesker i Landet, som i Forhold til deres økonomiske Evne har gjort meget mere end denne Dame, og der er Tusinder og atter Tusinder af varmhjertede Mænd og Kvinder, som har vist større Forstaaelse og Uegenytte overfor fattige Børn end Bestyrelsen for Jægerspris. Jeg vil benytte Lejligheden til at sænke Kaarden for alle de Tusinder af gode Hjem, som har aabnet sig for et forældreløst eller fader- eller moderløst Barn, thi deres Antal er Tusinder. Sidste Gang jeg havde Lejlighed til at se et saadant Hjem, var ovre paa Lolland, hvor jeg var Gæst hos en Gaardmand. Da vi skulde spise, kom to Smaapiger ind i Stuen og satte sig med til Bords. Jeg sagde: Det er Deres Smaapiger; har De flere? — Manden svarede: Ja, vi har fire, men disse er for Resten ikke mine egne; de kom her i Sommerferien for 3 Aar siden, og saa blev de her; jeg fik at vide, at deres Hjem i København var meget fattigt, og jeg tog derover og fik Moderens Tilladelse til at beholde dem her; hun har for Resten været her og aflagt Besøg. — Det er saadanne Hjem og Fædrene og Mødrene i saadanne Hjem, Samfundet staar i dyb Taknemmelighedsgæld til. Dette var et Gaardmandshjem, men jeg er kommet meget ofte i Husmandshjem og i Byerne, i Arbejderhjem, hvor man har taget sig af en lille forældreløs eller fader- eller moderløs Stakkel uden at modtage det mindste Vederlag derfor.

Jeg mener nu, at naar Hjemmet ikke er alt for fattigt, er det bedst for Børnene at blive anbragt i et saadant. Den stigende Humanitet i vort Samfund, den større Forstaaelse, man har faaet af Børnets Ret, den Diskussion, der har været herom omkring i de mange Hjem baade paa Landet og i Byerne, har medført, at man nu i højere Grad end tidligere, naar man staar overfor et lille hjælpeløst Barn, hvad enten det er spædt eller nogle Aar gammelt, overvaager, hvad man har Pligt til overfor Barnet. Medens man tidligere uden at betænke sig vilde gøre Skridt til at faa det anbragt paa en eller anden Stiftelse eller Anstalt, søger man nu ofte at skaffe det et godt Hjem. Jeg ved meget godt, at man fra visse Sider har den Opfattelse, at Plejehjem i Almindelighed er daarligere end Stiftelser, Børnehjem og Anstalter, og ser man paa de enkelte

daarlige og elendige Hjem, som Tid efter anden bliver kendt, og slutter ud fra dem, er det jo rigtigt; men ikke desto mindre er det saaledes, at kun en lille Del af de egentlige Plejehjem er daarlige, og at den største Del af dem er langt at foretrække for Anstalterne. Hvis de, der skal tage sig af Børn, der er stedte i Nød, det være nu materiel eller sjælelig Nød, overvaager, at det Hjem, hvori de anbringes, er godt og fyldestgør Kravene til et almindeligt Hjem, saa nærer jeg ingen som helst Betæneligheder ved denne Anbringelse af et forældreløst Barn. Der kan mod Plejehjemsföreningerne, i adskillige Tilfælde ogsaa mod Myndighederne, rettes den Anke, at der ofte foretrækkes — f. Eks. i Jylland — Hjem, hvor Forældrene hører til en eller anden bestemt religiøs Retning, f. Eks. Indre Mission. I ikke faa Tilfælde er det det økonomiske Spørgsmaal, som er det overvejende. Hvis man vilde yde en ordentlig Betaling, der dækkede Udgifterne til Børnene, er det min Overbevisning, at man i Byerne blandt de organiserede Arbejdere og paa Landet blandt den store Stab af oplyste rettænkende Husmænd og mindre Gaardmænd vilde kunne finde et meget stort Antal af ypperlige Plejehjem. Jeg betragter Stiftelser og Anstalter som Surrogater for Hjem og gode Plejehjem, men disse Surrogater er nødvendige. Jeg vil gerne have, at man skal forstaa, at de Anstalter, vi har, kun i ganske ringe Grad er i Stand til at optage de Børn, hvorom der er Tale, og at det derfor i Virkeligheden bliver de almindelige private Hjem, man i Øjeblikket hovedsagelig i denne Sammenhæng skal sysselsætte sig med i Modsætning til Anstalter.

Det var vistnok det ærede Medlem fra Slagelse (Holger Neergaard), som i nogle Bemærkninger til mig blandt andet fandt Anledning til at takke det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) for hans Udtalelser og sagde — desværre er Fortrykket af hans Tale i Gaar endnu ikke kommet —, at vel havde jeg udrettet en Del for Børnene, men jeg havde ikke forstaaet at skille Avnerne fra Hveden. Det ærede Medlem skal gerne faa sin Lyst tilfredsstillet, hvis han har en saadan Lyst, til at optage en Debat med mig, naar Børnespørgsmaalet i Almindelighed kommer til Debat her eller andetsteds; og saa beder jeg det ærede Medlem om ikke at komme med Postulater, men med Beviser for, at jeg er faret med Usandhed i nogen af de Børnesager,